

Acta de sessió

Sessió participativa del procés participatiu per la definició de l'entorn de l'Estació de Sants

Sessió temàtica 3: diagnòstic i criteris d'intervenció a l'espai públic

Data: dimecres, 12 de maig de 2021

Lloc: trobada digital (<https://meet.google.com>)

Assistència:

Jordi Falcó, Jordi Lavilla, Josep Maria Martínez, Marc Garcia, Mireia Vergés, Paula Meiss, Rosa Maria Galmany, Susanna Reigada, Teresa Muñoz, Clàudia Gràcia-Besolí, Josep Maria Domingo, Juan Carlos Montiel, Kiralia Hashi, Marcos Álvarez, Paula Trillas, Richard Mendoza, Wai Lin Tse, Mireia, Vilaseca Monforte, G Jiménez.

Ajuntament de Barcelona (11 assistents): Districte de Sants-Montjuïc (Marc Serra, Aida Guillén, Xavi Farré, Elvira Aguirre, Gerard Lillo); Ecologia Urbana (Xavier Matilla, Maite Peris, Jessica Pujol); Districte de l'Eixample (Marc Martínez); BR (Josep Bohigas, Juan Carlos Montiel).

Equip de dinamització (4 assistents): Cooperativa *estel (Arnau Boix, Konstantina Chrysostomou); monoDestudio (Jordi Quiñonero, Gema Jover).

Total: 45 assistents

Desenvolupament de la sessió:

La sessió es desenvolupa amb normalitat, seguint l'ordre del dia previst, i treballant en les diferents sales digitals estructurades al respecte. Després de la presentació tècnica a la sala digital principal, es passa a treballar per sales digitals reduïdes. Els resultats, tant de les converses com de la eina digital (Jamboard) emprada en la sessió, s'aglutinen, de la següent manera:

QUALITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Diagnosi

- **Països Catalans:** dura i degradada. Mala accessibilitat i frontera amb l'Eixample. És una barrera amb pocs usos lúdics. Mala qualitat.
- Mala connexió entre plaça dels Països Catalans i Eixample pels vianants.
- Plaça Països Catalans: conservar el patrimoni com el gat de Toulouse Lautrec, no hi ha espai ajardinat amb ombres i llocs per seure's, És exclusivament de skaters. Seria més adient ampliar el vestíbul per Joan Peiró ja que Adif té allà instal·lacions que conservarà.
- Hi ha dificultats per accedir a l'entrada de l'estació per part dels viatgers.
- Conflictes de convivència entre persones turistes que arriben a l'estació i veïns i veïnes que volen gaudir d'aquest espai. Així com el pas d'skaters. No hi han zones de seure's i de descans.
- Ordenació adient dels accessos als carrers Numància, Avda, de Roma i Tarragona recuperant espai per a les persones.
- La plaça dels Països Catalans és zona d'skaters i patinatge i hi ha dificultats per creuar-la.

- **Joan Peiró:** actualment plaça dura, lletja i fantasmagòrica. Sense cap atractiu ni continuïtat amb l'entorn.
- **Banda mar:** zona àmplia que a la qual ens hem adaptat i en la que s'hi fan prou usos. Poc bonica però ha acabat sent prou pràctica i un pas "no fosc" respecte la banda muntanya.
- La connexió actual entre la zona de l'estació i el parc de l'Espanya Industrial deixa molt que desitjar. Els marges del parc amb escales de pendent exagerada limita tant la continuïtat dels espais com les possibilitats d'ús.
- Traslladar tot el trànsit a la part sud és una decisió molt delicada. Cal verificar-ho i, sobretot, donar prioritat a l'ús de transport públic. Mantenir la vorera el més ampla possible.
- **Banda muntanya:** l'únic pas de vianants és entre busos i aparcament. Zona molt "fosca". Sensació de perill, cal una mirada àmplia amb perspectiva de gènere.
- Zona Nord: estació d'autobusos que bloqueja accessibilitat, seguretat i continuïtat de l'accés a les escoles. Alt nivell de trànsit i de soroll, sobretot al entorn de l'estació d'autobusos.
- Zona Nord: neteja deficient dels carrers de l'estació d'autobusos, Guitard, manca de papereres i senyalització de zona escolar.
- Estació d'autobusos: inconvenients que genera als vianants la construcció no finalitzada de la nova caseta. Bloqueja el pas des del pas de zebra i s'ha de circular per voreres estretes.
- L'estació d'autobusos poc pràctica i gens acollidora.
- Manca de manteniment i vigilància adequada a l'actual estació de busos.
- Connexió dolenta entre l'actual estació d'autobusos i les zones escolars.
- Augment de trànsit al carrer Puiggarí, amb la construcció del tanatori, perjudicaria directament als alumnes del parvulari i va en contra del projecte Protegim les Escoles.
- Existència de tanques i biondes en organització diferents espais, no compatibles amb un ús continu de l'espai, tampoc com a element de mobiliari urbà.
- **Criteri general:** a l'hora d'escollir materials de mobiliari urbà, pensar en el seu comportament amb la incidència dels raigs solars, mirar de no implementar bancs metàl·lics, per exemple, si no hi ha ombra.
- Criteri general: falta un projecte d'il·luminació innovador i atractiu que revaloritzi tota aquesta zona degradada a la nit.
- Espai adaptat a les noves tecnologies relacionat amb la càrrega de transport elèctric.
- Carència de zones d'ombra i biodiversitat.
- Falta alguna font d'aigua (per a cantimplores, etc...)
- Defectes a l'asfaltat (enfonsaments) sobre la llosa ferroviària.
- Places massa "dures", espais sense ombra, amb escassa vegetació.
- Manca de mobiliari bàsic: fonts d'aigua, lavabos públics, espais per associacions,...
- Cal repensar el trànsit de persones i bicicletes.
- Espais abandonats i amb manteniment insuficient.

Propostes

- Reactualitzar el projecte de la **Plaça del Països Catalans**, intentant combinar el manteniment de part de la composició d'elements i caràcter propi, amb un increment del confort, la vegetació, l'ombra, brolladors...
- Pl. Països Catalans: recuperar pèrgoles existents i adequar-les perquè donin més ombra, sinó és possible posar molt arbrat.
- En pèrgoles proposades a recuperar, recuperar també elements d'il·luminació que hi eren adscrits, per donar més sensació de seguretat a la Plaça, no sé si a Pl. Peiró també.

- Connectar directament des de la plaça dels Països Catalans als carrers de l'Eixample amb semàfors sense haver de donar voltes com a l'actualitat.
 - Connexió amb Av. Roma intentant eliminar muret límit Pl. Països Catalans, que es pugui travessar pel centre plaça i arribar centralment a estació de Sants des d'Eixample.
 - Que Av. Roma sigui naturalitzada i peatonalitzada, acabar l'eix verd que està iniciat des del c/ Casanovas.
 - Estaria bé fomentar l'eix per vianants i bicicletes d' Av. Tarradellas per acabar de connectar la Plaça dels Països Catalans amb Francesc Macià.
 - Mantenir l'skate però donant-li un lloc separat de la resta.
 - Indicacions a la plaça de direccions cap a l'estació de Sants, les parades de bus i metro.
 - Recuperar les fonts/brolladors decoratives/de joc que hi havien originalment a la plaça dels Països Catalans (als anys 80).
-
- Estudiar si és possible afegir alguns espais de parterre a la **Plaça Joan Peiró** (si l'estructura aguanta) o canviar una mica topografia, com es el cas de les cotxeres de Sarrià, que té un aparcament a sota.
 - Convertir el Passeig de Sant Antoni en un passeig de veritat i que connecti amb la Plaça Joan Peiró.
-
- **Parc Espanya Industrial:** els metres de vorera que es cedeixin a la calçada es poden compensar amb una plataforma sobre el pàrquing.
 - Refer l'accés "accessible" al parc de l'Espanya Industrial.
-
- Carril VMP **costat muntanya:** campanya d'informació i delimitació i senyalètica bé visible per evitar conflicte entre usuaris i vianants.
 - Nova terminal d'autobusos a Plaça Espanya / Av. Maria Cristina substituint l'actual en carrer Viriat.
 - Fer un enllaç eficaç entre l'estació de Sants i la futura estació de busos.
 - La plaça ex Happy Park requereix un augment de les actuacions de neteja.
 - Plaça davant de l'edifici de l'antic Happy Park: projecte d'urbanisme tàctic mentre no es duen a terme les obres de reforma de l'entorn de l'Estació de Sants.
-
- Potenciar la transparència visual, tant de l'**Estació de Sants**, com dels elements de sortida d'emergència que apareixen a les places. Estaria bé que fossin de vidre.
 - La futura estació hauria de ser accessible i permetre l'entrada en les 4 direccions.
 - Incorporar verd a la coberta de l'edifici Estació.
 - Mantenir la volumetria de l'estació, que no hi hagi una altra torre, que ja n'està envoltat.
 - En tot l'entorn: prioritzar les rutes que farien els/les vianants.
-
- **General:** ús del verd en la modalitat que el sòl permeti. Necessitat molt important d'ombra. Si no és possible amb arbrat, pèrgoles (valorar pèrgoles solars). Necessitat imperiosa de donar continuïtat direcció Sants però sobretot Eixample. Mirada de gènere a la banda muntanya sobretot. És una zona sentida com perillosa.
 - Major diversitat en el tipus de vegetació.
 - Mirar de treure les sortides d'emergència AVE i substituir-les per plataformes metàl·liques enrasades com s'ha fet al c/ Provença, per recuperar les visuals de les dos places a peu pla.
 - Mobiliari urbà de caràcter social (zona de picnic) .
 - Material de les voreres que sigui més sostenible amb un tractament del sòl que mitigui l'efecte illa de calor (parts amb terra com al parc Joan Miró)
 - Paviment adaptat per a conservar la temperatura tant a l'hivern com a l'estiu.
 - Bancs de fusta llargs no individuals.

- Major connexió entre tots els espais lliures, fer un parc que envolti tot l'entorn.
- Canvi de rajoles de les places per a que sigui més difícil d'embrutar.
- Passos de vianants amb ajuda per a persones amb discapacitat.
- Quan la llosa no ho permeti -> jardí vertical (no requereix molta profunditat, fàcil manteniment, proporciona ombra, ...).
- Tenir molta cura del manteniment del "verd".
- Considerar l'existència d'espais d'aparcament per a motos i cotxes. Tenir en compte els recorreguts necessaris per als vehicles d'emergència.
- Instal·lar ja enjardinaments tàctics.

USOS I ACTIVITATS

Diagnosi:

- Zona nord: ús recent de la plaça darrera de l'ex-Happy park per part dels infants de les escoles. Necessitat d'espai d'esbarjo en sortir de l'escola.
- Autocars de les escoles: han de pujar i baixar a Numància, perquè a l'estació no està permès i tampoc al carrer Enric Bargès.
- Banda mar: zona de pas per vianants i bicicletes. Espai de trobada de grups joves, balls regionals de diferents països, aprenentatge per anar en bicicleta i patins per criatures, ha millorat l'ús del drac.
- Aparcament de motos al carrer Puiggarí: espai molt mal aprofitat. El volum de motos que hi aparquen és molt baix.
- Països Catalans: skaters i poc més.
- Joan Peiró: l'únic ús observat és el d'algun assaig del triangle de Sants i algun ball regional fa bastant temps. Poc ús o gens.
- Carència de banys públics.
- Falten usos per activitats de barri.
- Falten espais adaptats per a persones amb mobilitat reduïda.
- Carència d'espais de jocs.

Propostes:

- Zona de descans ubicada a la zona de la **plaça dels Països Catalans** on menys contaminació acústica hi hagi.
- Facilitar la pràctica de l'skate a la plaça Països Catalans durant les obres.
- Mantenir elements originals de la plaça per a l'skate: memòria històrica de l'skateboarding a la plaça Països Catalans. El paviment original de la plaça és ideal per a l'skate.
- **Costat muntanya:** Aparcament de motos carrer Puiggarí: reurbanització provisional de l'espai, desenvolupant algun projecte d'urbanisme tàctic que permeti a les famílies de l'escola i veïns fer ús d'aquest espai.
- Autoritzar pujada i baixada dels autocars escolars a l'estació d'autobusos o al carrer Enric Bargès.
- Molt urbanisme tàctic pel bé dels infants de les escoles, que no tenen "temps urbà" per esperar les reformes generals de l'estació.
- Hort urbà (si hi ha gent disposada a mantenir-lo).
- Recuperar Can Climent per a usos ciutadans, i també el seu entorn com a zona verda i amb espais agradables. Amb jocs per infants a prop de les escoles.
- **Costat mar:** tirar a terra les torres de Peña-Ganchegui.

- Parc Espanya Industrial: es podrien fer servir torres il·luminació Peña-Ganchegui com a miradors als entorns estació de Sants i així evitar la frontera visual que suposa l'edifici de l'estació.
- **General:** Ús per totes les edats. Accessibilitat diversa i també entre barris. Millora del verd i zona de descans i gaudi per grans, famílies i criatures. Procurar mantenir espais que permetin les activitats actuals (ball, trobada, bicicletes i patins, skaters). Necessitem ombra, sentir-nos segures i verd!
- Espai per organitzar esdeveniments. Concerts, mercats, conferències.
- Generar des de districte un programari d'activitats anuals que tindran lloc a la plaça.
- Aprofitar les pèrgoles existents (Països Catalans i Joan Peiró) per a col·locar plaques solars que alimenten l'enllumenat públic.
- Polivalència dels espais amb el mínim de tancaments possibles per a prioritzar la convivència dels diferents usos i activitats.
- Bona cobertura, wifi gratuït.
- Més zones infantils.
- Zona picnic (espai de seure's de caràcter social)
- Zona per a mascotes.
- Activitats culturals i educatives.
- Escultures i ornament decoratiu amb artistes del barri.
- Zona de disposició de bicis, patinets elèctrics,...
- Facilitar subministrament d'aigua i electricitat per a usos/activitats de temporada: mercat artesanal, decoracions nadalenques,...
- Espais de joc infantils i aparells de gimnasia per a la gent gran.
- Es creu fermament en la compatibilitat d'usos i usuaris diferents, en l'espai públic multiús. Delimitat, però no aïllat. les diferents àrees connectades milloren la convivència entre col·lectius.
- Espais d'estada agradables: bancs, verd, fanals,...
- Cessió d'ús d'un espai de la Model per a la temàtica de l'skate: projectes educatius skate-escoles; projecte de barri educatiu.
- Procurar per la convivència de tots els col·lectius que utilitzin tots els espais.

ALTRES

- Aquest procés participatiu tot i ser molt lloable, ha aconseguit una minoria de les persones que es veuran afectades per les obres, cal fer l'esforç d'arribar a molta més gent.
- Proposo obrir una oficina d'informació a on els veïns/nes que no han tingut la opció de seguir aquest procés es puguin adreçar per fer consultes. S'ha de mantenir actualitzada.
- Es qüestiona el trasllat de l'estació d'autobusos. Amb certes millores (algunes ja previstes), la qualitat de l'espai i el servei que dona, justificarien que no es traslladi. Tal com està ara, la intermodalitat està resolta de manera eficaç.